

Kurt De Wit

De drieëndertigste jaargang van het *Tijdschrift voor Sociologie* start met het TvS Essay 2012. Naar aanleiding van de publicatie van het jaarboek *Armoede en Sociale Uitsluiting* verzorgde Albert Martens de *keynote speech* op het colloquium 'Het prisma van de armoede'. Het is met veel genoegen dat we de integrale tekst van deze toespraak hier publiceren als TvS Essay 2012. Albert Martens gaf in zijn toespraak zijn visie op de verbanden tussen geografische en sociale mobiliteit, tussen migratie, vestiging en armoede. Vanuit klassieke sociologische inzichten suggereert hij uitwegen uit de hedendaagse situatie waarin de kanalen tot maatschappelijke promotie lijken te zijn stilgevallen. Zijn boodschap en oproep tot engagement zijn duidelijk: enkel meer openheid, bredere en nieuwe kanalen kunnen een echte oplossing bieden.

Als tweede bijdrage in dit nummer is het winnend artikel van de Acco-Prijs van de Vereniging voor Sociologie 2011 opgenomen. Maya Braeckman herwerkte haar masterthesis tot een artikel over de band tussen etnische compositie van scholen en de tevredenheid van leerkrachten met hun job. Op het eerste gezicht lijkt er een negatief verband tussen beide te zijn. Maar bij nader toezien blijkt vooral de SES-context van de school van belang: in scholen met een hoge concentratie allochtone leerlingen hebben leerkrachten lagere verwachtingen van de leerlingen, een lager doelmatigheidsgevoel en minder vertrouwen in de leerlingen, maar dit wordt verklaard door de lagere SES-context, niet door etnische afkomst. Meer zelfs, wanneer gecontroleerd wordt voor SES-context zijn het de leerkrachten in scholen met een hogere SES-context die een lager doelmatigheidsgevoel hebben.

De onderzoeksnota van Hans Peeters *et al.* gebruikt de administratieve gegevens verzameld in het Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming om de band te onderzoeken tussen het pensioeninkomen van gescheiden, gepensioneerde vrouwen en het socio-demografisch levenslooptraject dat zij hebben doorlopen. Dat traject blijkt relevant als verklarende factor voor de variantie in pensioeninkomen. Met name blijken de huwelijksduur en de leeftijd van de vrouwen bij hun echtscheiding belangrijk. Langer gehuwd zijn en jonger scheiden hebben een negatief effect op het pensioeninkomen. Ook het hebben van kinderen speelt een rol: meer kinderen, een eerste kind op jongere leeftijd en langer zorgen voor

kinderen na het huwelijk hangen samen met een lager pensioeninkomen. Het levensloopsperspectief bewijst dus zijn nut voor het verklaren van variatie binnen pensioenstelsels tussen gescheiden, gepensioneerde vrouwen.

Dit eerste nummer van de nieuwe jaargang sluiten we af met twee boekbesprekingen, een van het boek *Markets* waarin Patrik Aspers het fenomeen 'markt' sociologisch in kaart wil brengen, en een van het *Handboek Kwalitatieve Onderzoeksmethoden* van Dimitri Mortelmans, dat nu reeds een standaardwerk in dit domein mag genoemd worden voor het Nederlandstalige taalgebied.